

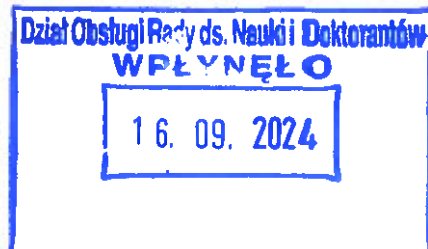

ZAKŁAD DIAGNOSTYKI LABORATORYJNEJ Uniwersytet Medyczny w Lublinie

ul. Chodźki 1, 20-093 Lublin

p.o. Kierownika: dr hab. Radosław Mlak, prof. UM

tel./fax: 81 448 71 20, radoslawmlak@umlub.pl

OCENA

rozprawy doktorskiej mgr Bartłomieja Sankowskiego pt „Ocena stężenia wybranych toksyn mocznicowych we krwi pacjentów ze zmianami zapalnymi kłębuszków nerkowych.”

Nerki to nie tylko narząd wydalniczy usuwający zbędne produkty końcowe przemiany materii ale również narząd regulujący skład i objętość płynów ustrojowych, gospodarkę wodno-elektrolitową i kwasowo-zasadową a także jest ważnym narządem wydzielania wewnętrznego. Homeostaza ustroju oparta jest na prawidłowym funkcjonowaniu nerek.

Niestety, na co wskazują dane epidemiologiczne, nawet 10% światowej populacji wykazuje upośledzenie funkcji nerek definiowane jako Przewlekła Choroba Nerek (PChN). Trudno zatem się dziwić, iż badania z tego obszaru są wielokierunkowe, prowadzone przez liczne zespoły badawcze w różnych ośrodkach naukowych świata. Zatem i bibliografia z tego zakresu jest liczbowo imponująca, choć poznawczo ciągle niewystarczająca. Poszukuje się nowych biomarkerów pomocnych w ocenie ryzyka wystąpienia ale też i progresji niewydolności nerek.

W tym nurcie poszukiwań mieszczą się badania Pana mgr Bartłomieja Sankowskiego, który ocenił przydatność oznaczania we krwi stężeń wybranych toksyn mocznicowych w diagnostyce funkcji nerek u pacjentów ze zmianami zapalnymi kłębuszków nerkowych. Te badane toksyny mocznicowe to pięć różnych związków: siarczan p-krezolu (P-CS), siarczan indoksyłu (IS), symetryczna i asymetryczna dimetyloarginina (ADMA i SDMA) oraz N-tlenek trimetyloaminy (TMAO).

Pragnę podkreślić, iż oceniana praca jest fragmentem wieloletnich już badań nad toksynami mocznicowymi prowadzonych efektywnie w Ośrodku Warszawskim, których wyniki były wcześniej publikowane w renomowanych periodykach naukowych.

Rozprawa doktorska liczy 143 strony maszynopisu i zawiera 39 rycin i 42 tabele oraz wykaz dobrze dobranego piśmiennictwa obejmujący 228 pozycji.

Pracę, poprzedzoną wykazem skrótów, spisem rycin i tabel rozpoczyna Streszczenie, również w języku angielskim. Następnie mamy zwięzłe, ale dobrze zredagowane, Wprowadzenie do tematu i celu pracy a także przedstawiony w sposób wyczerpujący i usystematyzowany sam Cel pracy.

W części teoretycznej wynikającej z realizowanych założeń pracy, Autor kompetentnie a zarazem przystępnie omawia ważne dla opracowania zagadnienia:

- przewlekła choroba nerek
- kłębuszkowe zapalenie nerek
- toksyny mocznicowe, w tym te wiążące się we krwi z białkami oraz rozpuszczalne w osoczu.

Ta część pracy świadczy o rzetelnej wiedzy Doktoranta a także o umiejętności selektywnego wyboru istotnych faktów z ogromnej liczby doniesień z zakresu prezentowanych zagadnień. Ten fragment dysertacji może być podstawą do zredagowania odrębnej publikacji przeglądowej.

W pierwszej części rozdziału zatytułowanego Materiał i Metody Autor opisuje kryteria doboru pacjentów do grupy badawczej. Tym podstawowym wymogiem było, potwierdzone biopsyjnie, kłębuszkowe zapalenie nerek. Do badań zakwalifikowano 116 pacjentów, w tym 66 kobiet i 50 mężczyzn. Grupę kontrolną zaś stanowiły wyniki badań wykonanych wcześniej u osób zdrowych – grupa kontrolna „negatywna” i u pacjentów z niewydolnością nerek bez stanu zapalnego kłębuszków – grupa kontrolna „pozytywna”.

Opis procedur związanych z pobieraniem materiału do badań, również szczegółowa charakterystyka metod analitycznych, które nie budzą zastrzeżeń, a wprost przeciwnie, są gwarantem uzyskania wiarygodnych wyników.

Przeprowadzona, adekwatna, analiza statystyczna pozwoliła na dogłębne wyzyskanie otrzymanych wyników badań, a co za tym idzie, na właściwe uogólnienia końcowe. Przyswojenie wyników badań ułatwiają zarówno ich opis, jak też przejrzyste wykresy i tabele.

W kolejnym rozdziale Doktorant dokonał omówienia uzyskanych wyników badań w oparciu o dane z piśmiennictwa. Pragnę podkreślić, iż przedstawione badania wymagały dużej umiejętności w poprawnym przedyskutowaniu wyników własnych z danymi innych Autorów.

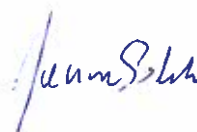
Pracę kończy pięć wniosków, z których wynika, udokumentowana w badaniach, sugestia, iż szeroko pojęta biochemia kliniczna może wzbogacić się o kolejne, tak ważne, markery diagnostyczne funkcji nerek. Recenzowana rozprawa doktorska stanowi oryginalny przyczynek poszerzający naszą wiedzę w obszarze wykładników biochemicznych funkcjonowania nerek.

Reasumując, oceniana praca jest przykładem rzetelności merytorycznej, sztuki analitycznej i zdolności redakcyjnych, co w konsekwencji uprawnia Recenzenta do

stwierdzenia, iż spełnia warunki stawiane rozprawom doktorskim w ustawie z dnia 14.03.2003 r. ~~o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki~~, a nawet zasługuje na wyróżnienie, co przedkładam Wysokiej Radzie Dyscypliny Nauk Farmaceutycznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego łącznie z wnioskiem o dopuszczenie mgr Bartłomieja Sankowskiego do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Lublin, 2024-09-03

Prof. dr hab. Janusz Solski

Handwritten signature of Janusz Solski in blue ink.